

KOMENTÁŘ

28. 2. 2022

Sklizeň zemědělských plodin v roce 2021 – pokles u obilovin, brambor i řepky

Celková sklizeň obilovin na Vysočině v roce 2021 ve výši 750 tisíc tun byla čtvrtá nejvyšší v rámci České republiky za Středočeským, Jihomoravským a Olomouckým krajem. Podíl kraje na celkové sklizni obilovin v republice činil 9,1 %. Oproti předchozímu roku se sklizeň obilovin v kraji snížila o 15 tisíc tun (o 2 %), přestože byly obiloviny pěstovány na ploše o 3 791 hektarů (2,9 %) větší. Pokles celkové sklizně obilovin na Vysočině byl způsoben nižším hektarovým výnosem, který se proti předchozímu roku snížil o 280 kg (4,8 %).

Český statistický úřad již tradičně v tomto období zveřejňuje údaje o definitivní sklizni zemědělských plodin v předchozím roce. Kraj Vysočina jako typický venkovský region s vysokým podílem zemědělské půdy zaujímá v těchto přehledech významné místo.

V roce 2021 sklídili zemědělci na Vysočině 5,51 tuny obilovin z jednoho hektaru, což je zcela nejmenší výnos ze všech krajů v rámci České republiky. Nejvyšší výnos byl dosažen v Jihomoravském kraji, kde bylo sklizeno 6,85 tun z hektaru. Vysočina vzhledem k přírodním podmínkám nemůže konkurovat produkčním oblastem, jako je střední a jižní Morava, střední Čechy nebo Polabí.

V Kraji Vysočina je nejrozšířenější obilovinou **ozimá pšenice**, která zaujímá necelou polovinu výměry osevní plochy obilovin. V roce 2021 se z této plochy sklídilo 409 tisíc tun zrna, což je proti předchozímu roku o 6,2 % méně. Druhou nejrozšířenější obilovinou je **ječmen jarní**, kterého bylo v roce 2021 sklizeno téměř 141 tisíc tun, to je pětina ze sklizně obilovin v kraji.

Zcela konkurenceschopnými obilovinami pro Vysočinu jsou **žito, oves a triticales**, což vyplývá i ze srovnání výnosů s průměrem ČR v posledních pěti letech. Mezi kraji zaujímá Vysočina první místo ve sklizni žita – více než 23 tisíc tun představuje 18,5 % republikové sklizně žita. Čtvrté místo po Jihočeském, Plzeňském a Středočeském kraji obsadila Vysočina ve sklizni ovsa a hybridní obiloviny triticales. Více než 25 tisíc tun ovsa představovalo 13 % ze sklizně ovsa v ČR a téměř 24 tisíc tun **triticales** znamenalo 12,4 % z celkové sklizně této plodiny v ČR. Tyto druhy obilovin se však pěstují na podstatně menší výměře. Plocha žita se navíc oproti roku 2020 snížila o 20 %, nepatrně se snížila i plocha triticales (o 2,1 %) a pouze výměra ovsa byla rozšířena (o 33,4 %). Triticales a oves slouží spíše ke krmným účelům. Naopak žitná mouka a ovesné vločky jsou typickou potravinářskou surovinou.

Kukuřice na zrno se na Vysočině pěstuje pouze okrajově, její rozloha v roce 2021 tvořila 2 % celkové výměry obilovin. Ačkoliv byl hektarový výnos kukuřice proti předchozímu roku nižší o 220 kg (2,5 %), došlo díky navýšení plochy o 792 hektarů (40,8 %) ke zvýšení sklizně kukuřice o více než 6 300 tun (37,3 %).

KOMENTÁŘ

Ve sklizni **luskovin** se Vysočina umístila s produkcí 10 324 tun na třetím místě za krajem Středočeským a Jihomoravským, sklizeň luskovin na Vysočině vzrostla oproti předchozímu roku o 22,9 %. Plochy **řepky** byly proti předchozímu roku zmenšeny o 2 382 hektarů, tj. o 6,3 %, hektarový výnos byl nižší o 570 kg (16,2 %), což se projevilo v meziročním snížení sklizně o více než 28 tisíc tun (21,5 %). Přesto si Vysočina udržela také třetí nejvyšší pozici v objemu sklizně řepky za Středočeským a Jihočeským krajem.

Vysočina je tradičně dominantním krajem v pěstování brambor. Také v roce 2021 se kraj podílel jednou třetinou na celkové produkci brambor v ČR. Ostatních **brambor** (konzumní, krmné a průmyslové) bylo na Vysočině sklizeno téměř 190 tisíc tun, což je proti sklizni v roce 2020 o 2,5 tisíce tun méně. Hektarový výnos brambor byl sice vyšší o 950 kg (2,9 %) než v předchozí roce, výrazně menší ale byla plocha brambor, ta se snížila oproti předchozímu roku o 1 741 hektarů (29,2 %).

Z ostatních zemědělských plodin zaujímá Vysočina první místo ve sklizni **pícnin na orné půdě** (v seně) a **kukuřice na zeleno a siláž** (v obou případech kolem 16 % z produkce ČR), což koresponduje s vysokými stavy skotu a také s vyšším stupněm zornění v méně příznivých oblastech. Na třetím místě za Jihočeským a Plzeňským krajem je sklizeň píce v seně z **trvalých travních porostů** (8,5 % produkce ČR).

Sklizeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v roce 2021

Plodina	Plocha			Hektarový výnos			Sklizeň		
	rok 2021	změna proti roku 2020		rok 2021	změna proti roku 2020		rok 2021	změna proti roku 2020	
	v hektarech	v %		v tunách		v %	v tunách		v %
Obiloviny celkem	136 151	3 791	102,9	5,51	-0,28	95,2	750 154	-15 623	98,0
pšenice ozimá	65 715	-4 125	94,1	6,23	-0,02	99,7	409 266	-27 012	93,8
pšenice jarní	6 187	4 234	316,8	4,47	0,32	107,8	27 642	19 546	341,4
žito ozimé a jarní	4 429	-1 106	80,0	5,30	-0,36	93,7	23 465	-7 826	75,0
ječmen ozimý	13 462	-102	99,2	5,63	-0,28	95,3	75 757	-4 335	94,6
ječmen jarní	30 642	2 371	108,4	4,60	-0,49	90,4	140 886	-2 964	97,9
oves	7 412	1 856	133,4	3,42	-0,58	85,5	25 325	3 112	114,0
triticale	5 129	-110	97,9	4,68	-0,32	93,5	23 990	-2 214	91,5
kukuřice na zrno	2 731	792	140,8	8,52	-0,22	97,5	23 262	6 322	137,3
Luskoviny celkem	4 220	612	117,0	2,45	0,12	105,0	10 324	1 921	122,9
Brambory (mimo raných a sadbových ^{*)})	4 220	-1 741	70,8	33,24	0,95	102,9	189 985	-2 481	98,7
Cukrovka technická	183	9	105,2	66,98	5,79	109,5	12 282	1 615	115,1
Řepka	35 602	-2 382	93,7	2,95	-0,57	83,8	105 009	-28 729	78,5
Pícniny na orné půdě (ve vlhkosti 15 %)	79 806	-4 194	95,0	10,27	-0,23	97,8	819 493	-62 148	93,0
Kukuřice na zeleno a siláž (ve vlhkosti 65 %)	35 139	-2 795	92,6	37,97	-0,01	100,0	1 334 282	-106 441	92,6
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	83 247	2 693	103,3	3,67	0,17	105,0	305 332	23 827	108,5

^{*)} zahrnují brambory konzumní, krmné a průmyslové

KOMENTÁŘ

Skližeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v porovnání s ČR v roce 2021

Plodina	Plocha v hektarech			Výnos v t/ha		Skližeň v tunách		
	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %	ČR	Kraj Vysočina	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %
Obiloviny celkem	1 345 835	136 151	10,1	6,11	5,51	8 227 107	750 154	9,1
pšenice ozimá	709 537	65 715	9,3	6,47	6,23	4 589 859	409 266	8,9
pšenice jarní	75 247	6 187	8,2	4,93	4,47	371 066	27 642	7,4
žito ozimé a jarní	25 154	4 429	17,6	5,03	5,30	126 581	23 465	18,5
ječmen ozimý	111 006	13 462	12,1	5,87	5,63	651 625	75 757	11,6
ječmen jarní	215 737	30 642	14,2	5,09	4,60	1 097 509	140 886	12,8
oves	57 715	7 412	12,8	3,37	3,42	194 745	25 325	13,0
triticale	40 856	5 129	12,6	4,73	4,68	193 445	23 990	12,4
kukuřice na zrno	102 438	2 731	2,7	9,65	8,52	988 038	23 262	2,4
Luskoviny celkem	43 080	4 220	9,8	2,60	2,45	111 890	10 324	9,2
Brambory (mimo raných a sadbových) *)	19 685	4 220	21,4	30,58	33,24	602 038	189 985	31,6
Cukrovka technická	61 234	183	0,3	67,69	66,98	4 145 058	12 282	0,3
Řepka	342 315	35 602	10,4	2,99	2,95	1 024 928	105 009	10,2
Píceřiny na orné půdě (ve vlhkosti 15 %)	495 292	79 806	16,1	10,39	10,27	5 146 239	819 493	15,9
Kukuřice na zeleno a siláž (ve vlhkosti 65 %)	216 982	35 139	16,2	38,86	37,97	8 431 655	1 334 282	15,8
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	980 617	83 247	8,5	3,65	3,67	3 574 411	305 332	8,5

*) zahrnují brambory konzumní, krmné a průmyslové

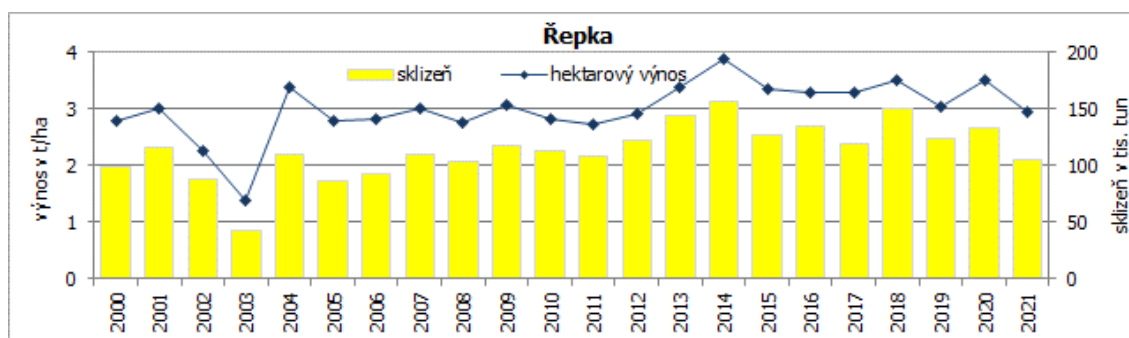
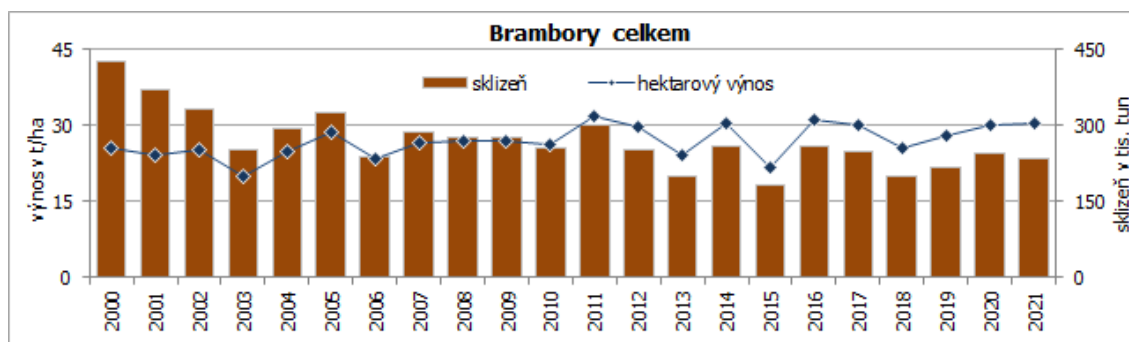
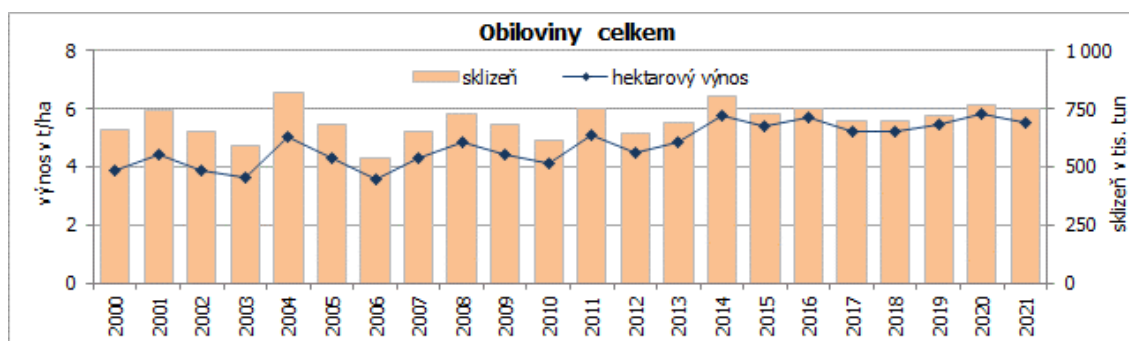
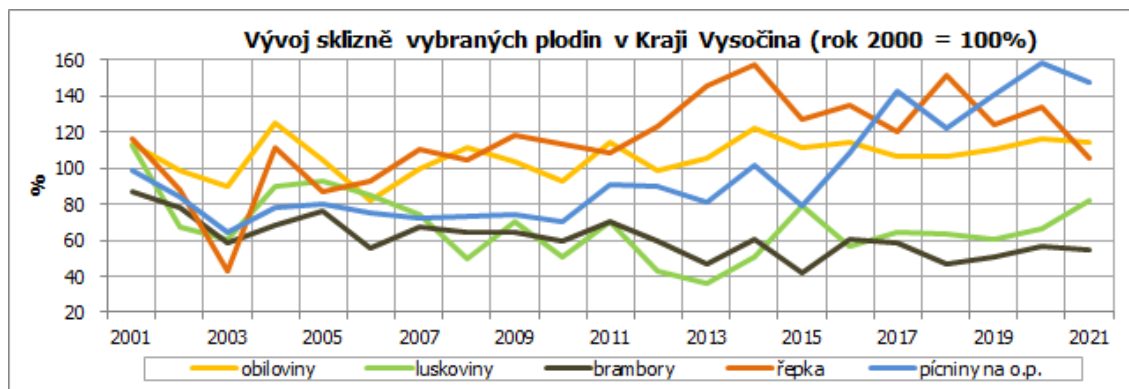
V hospodářském roce 2020/2021 spotřebovali zemědělci na Vysočině necelých 36 tisíc tun **minerálních hnojiv v čistých živinách**, z toho 73,4 % tvořila hnojiva dusíkatá. Spotřeba **statkových hnojiv** představovala celkem 2 064 tisíc tun, přičemž 60 % připadá na hnůj. **Vápenných hnojiv** bylo spotřebováno necelých 70 tisíc tun.

Spotřeba hnojiv za hospodářský rok 2020/2021*)

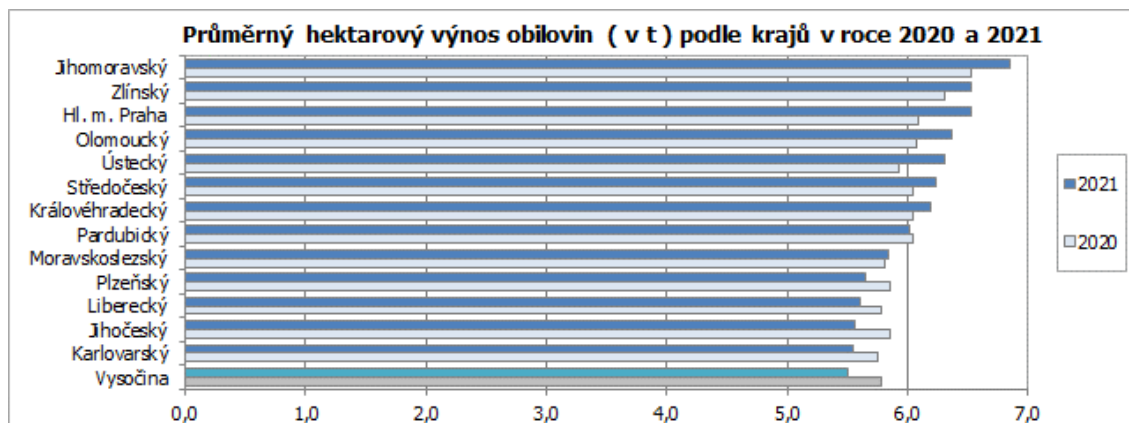
	Česká republika				Kraj Vysočina			
	hospodářský rok			index (2020/2021)/ (2019/2020)	hospodářský rok			index (2020/2021)/ (2019/2020)
	2018/2019	2019/2020	2020/2021		2018/2019	2019/2020	2020/2021	
	v tunách			v %	v tunách			v %
Minerální hnojiva v čistých živinách celkem	365 071	360 414	343 049	95,2	38 718	37 360	35 976	96,3
v tom: dusíkatá (N)	274 305	267 676	256 521	95,8	29 116	27 910	26 402	94,6
fosforečná (P2O5)	52 595	55 656	51 617	92,7	5 653	5 793	5 853	101,0
draselná (K2O)	38 171	37 083	34 911	94,1	3 950	3 658	3 721	101,7
Vápenná hnojiva ve zboží	420 049	415 958	373 311	89,7	75 523	77 220	69 816	90,4
Statková hnojiva celkem	13 435 547	13 008 964	13 173 527	101,3	2 079 495	2 060 337	2 063 959	100,2
v tom: hnůj	7 386 213	7 308 229	7 409 551	101,4	1 208 296	1 224 735	1 231 372	100,5
kejda	3 367 726	3 377 048	3 339 464	98,9	514 039	501 880	515 933	102,8
močůvka	1 105 359	1 160 262	1 092 522	94,2	215 974	231 346	250 380	108,2
ostatní	1 576 249	1 163 426	1 331 991	114,5	141 187	102 376	66 274	64,7
Organická hnojiva	4 696 888	5 065 389	5 221 629	103,1	825 527	955 005	916 638	96,0
Organominerální hnojiva	63 779	47 450	39 717	83,7	1 069	150	1 453	972,1

*) Není zahrnuta spotřeba hnojiv za malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy

KOMENTÁŘ

KOMENTÁŘ

Kontakt:

Ing. Štěpánka Vampolová

Oddělení informačních služeb, Krajská správa ČSÚ v Jihlavě

Tel.: 567 109 080

E-mail: stepanka.vampolova@czso.cz

Podrobné informace:

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin - 2021](#)